

Høring - Betænkning om PET og FE

Erstatningsnævnets Årsberetning 2011

55. Rufferi - Udvisning af EU-borgere
56. Menneskerettigheder - Dræbt af politimand - Mangel-fuld retsforfølgning - Serbisk sag
57. Menneskerettigheder - Uskyldsformodning - Den uheldige dommer - Anklagemyndighedens pressemeddelelser - Estisk sag
58. Varetægtsfængsling, der vil strække sig over 1 år - Våbensag - Løsladelse
59. Manddrab, uagtsomt - Nedkørsel på fodboldbane - Færdselslovens område - Frifindelse
60. Menneskerettigheder - Tålt ophold med opholds- og meldepligtig ugyldig
61. Dokumentforbrydelser - Handlede kvinder - Strafbortfald
62. Narkotika - Store hashmængder på Christiania
63. Vold, grov - Retslægerådet - Godtgørelse til pårørende - Sagsomkostninger

LANDSFORENINGEN AF FORSVARSADVOKATER

Justitsministeriet
Statsretskontoret

Amagertorv 11
30. maj 2012

Vedr.: Sagsnr. 2012-7650-0003. Høring over Betænkning nr. 1529/2012 om PET og FE.

Ministeriet har med mail af 24. februar 2012 fremsendt ovennævnte høring og anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om en udtalelse, der skal foreligge senest den 1. juni 2012.

Materialet har været forelagt Landsforeningens bestyrelse, der bemærker, at udvalget, der fik sit kommissorium i april 1998, har været længe om at færdiggøre sit arbejde. Ganske vist måtte noget af arbejdet afvente en kommissionsundersøgelse, men måske kunne man så have arbejdet lidt mere med andre emner inden for kommissoriet.

1. Kontrolorgan og dets beføjelser

Det anføres på side 425 i betænkningen:

"Udvalget har overvejet, om det foreslåede administrative tilsyn - der skal afløse Wamberg-udvalget - bør udføre kontrol efter det, der betegnes som en godkendelsesmodel.

Ved en ordning, hvorefter det kontrollerende organ reelt skal godkende visse af efterretningstjenestens konkrete beslutninger om registrering mv., kan der opstå uklare kompetence- og ansvarsforhold. Det kan således være uklart, hvilken af to administrative myndigheder - efterretningstjenesten eller det administrative tilsyn - der reelt træffer f.eks. en beslutning om registrering. Som følge heraf vil det umiddelbart heller ikke være klart, hvor det reelle ansvar skal placeres, hvis det efterfølgende måtte vise sig, at den beslutning - som tilsynet var med til at godkende - er i strid med reglerne på området. Desuden vil et tilsyn kunne fremstå som værende inhabilt til at føre tilsyn med afgørelser mv., som tilsynet selv har været med til at godkende.

Disse hensyn taler efter udvalgets opfattelse med betydelig vægt for, at det foreslåede tilsyn ikke skal gennemføre sin kontrol efter en godkendelsesmodel. Udvalget finder således, at tilsynet ikke forudgående skal inddrages i forbindelse med PET's afgørelse af spørgsmål om behandling af personoplysninger mv."

Heroverfor kan anføres, at den praksis, PET-kommissionen konstaterede i sin undersøgelse (beskrevet side 412 - 417) om anvendelse af arbejdskartoteker, muligt bedre imødegås gennem en godkendelsesmodel kombineret med den foreslåede tilsynsmodel. Det kan forekomme tvivlsomt, om tilsynets muligheder efter lovudkastets § 16 er et tilstrækkeligt værn.

På den baggrund kan bestyrelsen tiltræde, at der oprettes et kontrolorgan til afløsning af Wamberg-udvalget. Bestyrelsen kan ligeledes tilslutte sig **mindretallets** opfattelse, hvorefter det er en nødvendig bestanddel af et tidssvarende og effektivt tilsyn, at tilsynet tildeles en egentlig afgørelseskompetence, således at tilsynet kan give påbud og nedlægge forbud, hvis tilsynet finder, at efterretningstjenesterne har tilsidesat de regler, som tilsynet efter lovudkastet skal påse overholdt.

2. Øget kompetence til PET og begrænset aktindsigt

Under udvalgsarbejdet har man i lovgivningen opgraderet PET til også at foretage efterforskning af alvorlig almindelig kriminalitet, ligesom PET har fået overført opgaver fra Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter (NEC). Det er ikke helt så uproblematisk, som udvalget tilsyneladende forudsætter. Dels har det indebåret en indskrænkning til forsvarerens og den tiltaltes adgang til aktindsigt i straffesager, som samarbejdet mellem PET og det øvrige politi kan give anledning til. Det kunne fortjene en gennemgang af problemstillingen – mens udvalget ventede på at færdiggøre andre dele af betænkningen – således at man forholdt sig til, om der er en saglig begrundelse for at forringe den sigtedes og tiltaltes retsstilling, således som det er sket i Retsplejelovens § 729 c. I samme bestemmelse findes der også regler om en særlig kreds af tys-tys advokater, der beskikkes for den tiltalte uden mulighed for at kontakte denne. Det er på det seneste kommet frem, at der tilsyneladende også findes hemmelige domstole, idet den rigtige forsvarer, hvis han bliver gjort bekendt med indgreb, ikke kan få at vide, hvilken domstol, der har afsagt kendelsen, hvilket formentlig er uhjemlet og i alle tilfælde dybt betænkeligt.

3. Indhentelse af, behandling af og videregivelse af oplysninger

Det hedder bl.a. side 215:

"PET's arbejde er i vidt omfang forebyggende, hvilket indebærer, at PET bør kunne indsamle oplysninger, selv om det er forbundet med usikkerhed, om de personer, der undersøges, reelt har til hensigt at begå strafbare forhold. Som nævnt foran i afsnit 2.1.2 har efterretningsarbejde ofte karakter af "at lægge et puslespil", hvor enkeltoplysninger ikke nødvendigvis har et belastende indhold,

men hvor oplysningen, når den sammenkædes med andre oplysninger, kan have afgørende betydning for det terrorforebyggende arbejde.

Efter den angivne betingelse kan PET som i dag behandle oplysninger om "bipersoner", herunder f. eks. personer i den mistænkte omgangskreds, der ikke selv mistænkes for at være involveret i den eventuelle lovovertrædelse, der undersøges. Der henvises nærmere til afsnit 4.1 om de bipersoner, som PET behandler oplysninger om."

En tilsvarende fremgangsmåde benyttes også af det almindelige politi, der f.eks. kan registrere, hvem unge mennesker antræffes i selskab med, selv om de pågældende ikke sigtes for kriminalitet. Det er ligeledes helt almindeligt, at man registrerer – måske med hjælp af PET – hvis en almindelig borger er set i selskab med et bandemedlem. Sådanne oplysninger kan senere bruges i en straffesag mod den pågældende biperson, både i forbindelse med begæring af tvangsindgreb, herunder varetægtsfængsling, samt under hovedforhandlingen.

Efter bestyrelsens opfattelse er det betænkeligt, at man registrerer og videregiver sådanne oplysninger om personers lovlige aktiviteter, og at der ikke er regler for, hvorledes oplysningerne bruges i forbindelse med strafforfølgning.

I den offentlige debat har man særligt koncentreret sig om registrering som følge af lovlige politiske aktiviteter, herunder om den registrerede selv skal have mulighed for at få aktindsigt. Udvalget mener som hovedregel ikke, at dette skal være muligt. Debatten om Sass Larsens sag kunne føre til, at spørgsmålet blev revurderet, idet den berørte kan have en forståelig interesse i, at oplysningerne kommer til hans kendskab, således at der ikke bliver hængende en mistanke om, at det hele måske var meget værre.

4. Tortur og torturhæleri

Efter betænkningens fremkomst har der været uklare udmeldinger om, hvorvidt man kan benytte sig af oplysninger, der af PET's samarbejdsparter er opnået ved hjælp af tortur. En udmelding fra udenrigsministeren holdt kun et døgn, hvorefter en fælleserklæring fra udenrigs- og justitsministeren tilkendegav, at man fortsat ville udveksle oplysninger også med lande, der anvender forhørsmetoder, der kan stride mod dansk retsopfattelse ... "Og lige så sikkert er det, at oplysningerne som den grundlæggende regel ikke vil kunne bruges i en dansk straffesag".

Rent faktisk har anklagemyndigheden i mindst to straffesager anvendt oplysninger, som det blev gjort gældende, var indhentet ved hjælp af tortur, således ØL 14. afd. a.s. S-343-08, 4/9 2008 (Landsforeningens Meddelelse 92/2008) om økonomisk støt-

te til FARC og PFLP og ØL 10. afd. a.s. S-1057-07, 6/2 2008 (Landsforeningens Meddelelse 14/2012) om Al-Aqsa-foreningen.

Udvalget anbefaler, at der fastsættes regler og rutiner, der bedst muligt imødegår de risici, der er knyttet til et sådant samarbejde.

Det ville være ønskeligt, at sådanne regler ikke blot udfærdiges administrativt uden den fornødne debat herom. Bestyrelsen bemærker, at det for nyligt er fastslået i en sag for Menneskerettighedsdomstolen *Othman (Abu Qatada) mod Storbritannien*) app. 8139/09, 17/1 2012, at det ville udgøre en krænkelse af klagerens rettigheder efter EMK art. 6, hvis han blev deporteret til Jordan, idet der var en høj grad af sandsynlighed for, at to vidners udsagn opnået ved tortur ville blive brugt i de eventuelt i Jordan genoptagne sager mod klageren. (Afgørelsen er endelig. Klageren prøvede forgæves at få sagen indbragt for Storkammeret, idet han gjorde gældende, at der yderligere forelå krænkelse af artikel 3 og 5.)

5. Agenter

Retsplejeloven indeholder regler om det almindelige politiske brug af agenter, efter at man havde en årelang debat herom, herunder det u hensigtsmæssige i brugen af civile agenter. Derimod er PET's anvendelse af agenter ikke reguleret af reglerne i Retsplejeloven, jfr. RPL § 754 e, for så vidt angår efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12, §§ 111-115 og § 118, men undergivet en vis efterfølgende domstolskontrol, jfr. U 2008.1587 H.

Anvendelse af civile agenter kan være u hensigtsmæssig af mange grunde, herunder at den pågældende ikke er i stand til at overskue de sociale og følelsesmæssige konsekvenser ved at arbejde som agent, eller at den pågældende tilbyder sig til eller indvilliger i arbejdet ud fra ønsket om at få ram på den person, som han skal få til at udføre forbrydelsen.

Bestyrelsen er ikke tryk ved, at de nødvendige regler, der skal fastsættes for efterretningstjenesternes brug af agenter, alene fastsættes administrativt, men foretrækker, at området bliver lovreguleret og undergivet den nye tilsynsmyndigheds kontrol eller domstolskontrol. Det skal ved udarbejdelse af reglerne sikres, at man ikke ved at indskyde forskellige – måske skjulte – mellemlid prøver at komme ud over de begrænsninger, der bør gælde for anvendelse af agenter, herunder kravet om, at virksomheden ikke bør bevirke en forøgelse af lovovertrædelsens omfang og grovhed.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Erstatningsnævnets Årsberetning 2011

Nævnets beretning er på 53 sider og kan findes på hjemmesiden www.erstatningsnaevnet.dk.

Det fremgår af side 7:

"I 20 pct. af sagerne traf nævnet afgørelse senest 13 dage efter modtagelsen af sagen i nævnet. 50 pct. af sagerne blev afgjort senest 58 dage efter sagens modtagelse i nævnet, og 80 pct. af sagerne var afgjort inden for 130 dage."

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid udgjorde 86 dage, lidt over nævnets egne mål for 2011.

Fra side 14 behandles muligheden for at få erstatning, hvis man ikke er direkte forurettet, men har været så tæt på, at forholdet er omfattet af offererstatningsloven.

Der er udbetalt erstatninger i 2011 med 105.328.170 kr.

Landsforeningens Meddelelse 55/2012

Rufferi - Udvisning af EU-borgere

Straffelovens § 228 og udlændingelovens § 24

T og R fra Rumænien var tiltalt for rufferi ved i ca. 3 måneder at have forledt A og B til kønslig usædelighed ved gadeprostitution. Begge blev straffet med fængsel i 4 måneder og udvist.

Retten i Odense 2. afd. nr. 2-995/2012, 11/4 2012

T på 24 år og R på 26 år var tiltalt for overtrædelse af § 228, stk. 1, nr. 2, ved i tre måneder fra september 2011 at have forledt A og B til gadeprostitution og formået dem til at udlevere de indtjente beløb, hvorved de opnåede en samlet fortjeneste på ikke under 261.000 kr. (87 dage á 1.500 kr. x 2).

T var tillige tiltalt for spirituskørsel på knallert.

Anklagemyndigheden påstod fængselsstraf, konfiskation og for T ubetinget frakendelse af førerretten samt udvisning.

Begge de tiltalte nægtede sig skyldige. Deres forklaringer er udførligt gengivet i dommen (men ikke her i referatet).

T forklarede bl.a., at han tjente penge ved at spille poker. Han havde opholdt sig i Danmark 2½ måned før fængslingen i december 2011. Han kendte A, men havde ikke modtaget penge fra hende. De havde tidligere været kærester og boede sammen her i Danmark.

R forklarede bl.a., at han var kommet til Danmark to måneder før anholdelsen i december 2011 og boede sammen med T, A og B. Han spillede og gav B penge. Resten sendte han til sin familie. Han havde tidligere truffet B i København og var meget forelsket i hende. Han vidste, at hun var prostitueret.

Politiet havde i et par måneder inden anholdelsen aflyttet de tiltalte.

B forklarede som vidne bl.a., at hun kom til Danmark første gang for tre år siden og lærte A at kende på gaden. Både vidnet og A havde levet af prostitution, hvorimod de tiltalte levede af pokerspil. Hun havde ikke tjent 1.500 kr. pr. nat og havde ikke givet penge til R. Da politiet anholdt R, var de kærester, selv om de kunne skændes.

Blandt øvrige vidner var en ansat på Kasino Odense, der om de tiltalte sagde, at det ikke gik ret godt for nogen af dem - de tabte begge altid.

A forklarede bl.a., at hun var kæreste med T og havde arbejdet som prostitueret i Odense. Hun gav ham ikke penge.

Mange af de afspillede samtaler forklarede hun med, at hun havde været fuld.

Retten udtalte vedr. forhold 1:

"Det fremgår af de afspillede telefonsamtaler, at tiltalte R og vidnet B skændes om, at hun står på gaden og tjener penge til tiltalte, der spiller pengene op, det fremgår videre, at tiltalte har udøvet vold mod hende. Der er samtaler, hvorefter vidnet kaldet A har fået nok af tiltalte T's alfonseri, de har samtaler om hendes prostitution, at hun må aflevere de penge, som hun tjener derved, og at hun er rejst og ikke vil tilbage på trods af tiltaltes trusler mod hende og hendes familie i hjemlandet. De tiltalte er vrede over, at de to forurettede gemmer nogle af pengene til sig selv. Der er videre en samtale om en 3. mand har opsøgt pigerne på gaden og forlangt, at deres bagmænd skal betale for, at de står der. I samtalen mellem A og tiltalte T's bror forlanger han, at de skal fortsætte på gaden, så det ser ud til, at deres arbejde der er frivilligt. Af aflytningerne og vidnet V's forklaring må det lægges til grund, at de tiltalte har tabt på deres spil på kasinoet. På grundlag af vidnet P's forklaring må det lægges til grund, at pri-

serne, der var ens hos alle de prostituerede på stedet og ikke kunne forhandles, var dikteret pigerne. Vidnet O's forklaring svækker de tiltaltes og de forurettedes forklaring. De tiltalte findes herefter skyldige i forhold 1. Det udbytte, som de tiltalte har erhvervet fastsættes på grundlag af vidnet, kriminalassistent M's forklaring."

Ved knallertkørslen var målt en promille på 2,38.

Begge blev idømt fængsel i 4 måneder, der ansås for udstået med varetægtsfængslingen. T blev frakendt førerretten i 3 år. Begge blev udvist i 6 år, og retten fulgte konfiskationspåstanden.

Dommen er på 21 sider.

Landsforeningens Meddelelse 56/2012

Menneskerettigheder - Dræbt af politimand - Mangelfuld retsforfølgning - Serbisk sag

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 2

En sag, hvor en politimand havde skudt og dræbt klagerens søn i 1991, blev hængende i det juridiske system med frifindelser og genoptagelser frem til 2004, hvor Højesteret beordrede sagen genoptaget. Mere end 8 år efter verserede sagen fortsat for byretten. Det var således uklart, hvorvidt sagen var endt med en frifindelse eller domfældelse, og der var tilsyneladende ikke sket noget i sagen siden 2009.

Det var således en krænkelse af EMK art. 2 af retten til liv og fornøden efterforskning heraf.

Mladenovic mod Serbien, app. 1099/08, 22/5 2012

Der henvises til ovennævnte resumé. Klageren M's søn blev dræbt i 1991 under en skudveksling mellem to grupper af unge, skudt af en politimand B, der ikke var i tjeneste, men som tilsyneladende havde forsøgt at bistå sin bror, der var involveret i konflikten.

Sigtelserne mod B blev opgivet i december samme år. Klageren stævnedes B og overtog således førelsen af straffesagen, og de følgende år frifandt de lavere instanser, men fik sagen hjemvist i flere omgange af Højesteret. Sagen begyndte at gå helt i stå allerede fra 2007, hvor den gang på gang blev udsat med forskellige begrundelser, der ikke kunne tilskrives M.

Menneskerettighedsdomstolen fandt, som nævnt i resuméet, at der forelå en krænkelse af art. 2, og tillagde klageren 4.000 €i tort samt sagsomkostninger.

Afgørelsen, der kan findes på domstolens hjemmeside, er på 9 sider og énstemmig.

Landsforeningens Meddelelse 57/2012

Menneskerettigheder - Uskyldsformodning - Den uheldige dommer - Anklagemyndighedens pressemeddelelser - Estisk sag

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 6

Det bliver stadig mere almindeligt, at politi og anklagemyndighed udsender pressemeddelelser om fremsatte sigtelser - også i sager, der ikke ender med fremstilling i grundlovsforhør. Anklagere lader sig oftere interviewe til TV foran retsbygningen - alt med velsignelse fra de højere myndigheder.

Uskyldsformodningen skal naturligvis respekteres.

Her er en estisk sag, hvor en dommer - forgæves - klagede over, at hans rettigheder blev krænket i forbindelse med en sigtelse og tiltale for bestikkelse. Afgørelsen er en 5-2 afgørelse.

Shuvalov mod Estland, app. 39820/08 og 14942/09, 29/5 2012

Klageren Shuvalov, herefter S, blev i sin egenskab af kriminaldommer sigtet for at have modtaget bestikkelse i forbindelse med domsafsigelse i 2006 i en sag mod D for bl.a. skattesvind og hvidvaskning.

I januar 2008 blev S fundet skyldig i forsøg på at modtage bestikkelse og idømt 3½ års fængsel. Samtidig sagsøgte han anklagemyndigheden og søgte erstatning for krænkelse af uskyldsformodningen, idet han gjorde gældende, at anklagemyndigheden var fremkommet med udtalelser og pressemeddelelser under straffesagen. Retten afviste kravet - pressemeddelelserne havde haft til formål at forebygge mulig skade mod efterforskningen og overskred ikke, hvad der objektivt havde været nødvendigt for at underrette offentligheden om en sag, der havde været genstand for megen offentlig interesse.

S gjorde for Menneskerettighedsdomstolen gældende, at der var tale om krænkelse af retten til en retfærdig rettergang, EMK art. 6, stk. 1, og uskyldsformodningen, EMK art. 6, stk. 2.

Sagen var kommet frem, da den tiltalte D i straffesagen havde henvendt sig til politiet og fortalt, at hans kompagnon havde tilbudt at arrangere en fordelagtig dom, idet kompagnonen kendte S fra studietiden. Prisen var eftergivelse af noget gæld og to beløb på henholdsvis 12.780 og 57.520 €

Anklagemyndigheden opnåede på dette grundlag aflytningskendelser, dels på kompagnonen, dels på S, samt tilladelse til at lave en kontrolleret overførsel af penge for at pågribe kompagnonen og S.

Kort efter, at D havde overladt kompagnonen 25.560 € pågreb man kompagnonen og afhørte ham. Han forklarede bl.a., at S havde sagt, at han mod et beløb på over 50.000 € ville afsige dom i D's favør.

Det gav anledning til endnu en kontrolleret overførsel, hvor man ville afsløre S. Samme dag blev kompagnonen med lytteudstyr sat til at møde S og overgav ham ca. 12.000 €. Nogle timer senere blev S anholdt, og en ransagning afslørede pengene. S blev løsladt den følgende dag.

To dage efter udsendte anklagemyndigheden en pressemeddelelse, hvor man oplyste, at politiet i forbindelse med en kontrolleret overførsel havde anholdt en dommer ved Harju Retten, som var sigtet for at have modtaget bestikkelse med en større sum for at afsige en fordelagtig dom i en straffesag. Dommeren var blevet anholdt efter at have modtaget den sum penge, han havde bedt om. Dommeren var nu løsladt. Strafferammen var op til 10 års fængsel.

Der gik kun få dage, før S's identitet blev kendt. Anklageren blev citeret både direkte og indirekte i TV-programmer og avisartikler, bl.a.:

"Mistanken om, at S ville modtage bestikkelse, opstod, da den person, som blev afkrævet bestikkelsen, henvendte sig til politiet."

"Sagen startede, da politiet blev kontaktet af den person, som dommeren angiveligt krævede bestikkelse af."

"Den kontrollerede overførsel gik heldigt. Desværre kan jeg ikke for øjeblikket komme med detaljer."

Få dage efter lød det i en avisartikel:

"Anklager A, som forestår efterforskningen, understregede, at sagen ikke var provokeret af politiet. Overvågning af den påsigtede bestikkelse af dommeren startede i

januar ... Efterforskningen startede på basis af meget specifikke oplysninger, da en person henvendte sig til politiet med sine problemer."

Samme dag i en anden avis:

"Jeg vil hverken be- eller afkræfte, sagde anklager A, som leder efterforskningen, og som afviste at besvare alle spørgsmål om bestikkelseskandalen. En kontrolleret overførsel har været gennemført, og de væsentligste beviser sikret. Jeg forventer, at supplerende afhøringer og tekniske spørgsmål kan vare nogle uger, tilføjer A."

Nogle dage senere i en tredje avis:

"Anklager A gør gældende, at det var [klageren] selv, der krævede pengene."

"Vi var ikke på fisketur for at se, om en dommer vil modtage bestikkelse eller ej, tilføjede A, der tilføjede, at [klager] havde været meget forsigtig."

Senere på året blev S tiltalt med et detaljeret anlageskrift på 10 sider, hvor det blev gjort gældende, at S havde krævet over 50.000 € og at betalingen på 12.000 € var første afdrag herpå.

Dagen efter udsendte anklagemyndigheden en pressemeddelelse, hvor det blev gjort gældende, at S ville have pengene i to rater, og at dommeren accepterede de 12.000 € og blev arresteret efter at have modtaget pengene fra en mellemmand.

I tilfælde af, at han blev fundet skyldig, var strafferammen 2-10 års fængsel. Dommeren misbrugte sin offentlige stilling og krænkede et vigtigt princip om, at retsvæsenet blev administreret af en uafhængig, neutral og hæderlig ret.

Samme dag, som hovedforhandlingen skulle begynde, bragte en avis afsløringer, som S gjorde gældende, hidrørte fra anklager A.

Samme dag lod anklager A sig interviewe på TV og udtalte bl.a.:

"Da navnene har været fremme i pressen, kan jeg bekræfte, at den person, som han forlangte bestikkelse af, var D, det samlede beløb var (ca.) 60.000 €"

S forlangte anklager A fjernet fra sagen i flere omgange, men fik ikke medhold heri.

Det endte med, at S for forsøg på at modtage bestikkelse blev idømt 3½ års fængsel. Afgørelsen blev stadfæstet, anklageren blev ikke fjernet fra sagen, og avisartiklerne havde ifølge ankeinstansen ikke haft indflydelse på dommens resultat.

Allerede kort efter sagens start i første instans havde S anlagt erstatningssag mod anklagemyndigheden, fordi der forelå en krænkelse af uskyldsformodningen og privatlivets fred. Anklager A havde givet udtryk for, at der var tale om en vellykket efterforskning, og at alt var belyst.

Heller ikke denne sag havde S succes med - det endte med nederlag i to instanser, og Højesteret ville ikke admittere anken.

Menneskerettighedsdomstolens præmisser findes på side 11 i dommen fra pkt. 71. Man fastslår indledningsvist, at S's klage om krænkelse af art. 8 ikke er blevet admit- teret.

Efter at have citeret relevante fortilfælde, fremhæver domstolen, at S's navn ikke var nævnt i de indledende pressemeddelelser, kun arbejdsstedet. Det, der kunne fremstå som faktisk, var knyttet til mistanke og senere tiltale. De senere artikler hvilede på gerningsbeskrivelsen i anklageskriftet.

De citater, der fremstod som anklagerens udtalelser, fremstod som korte sætninger og fjøede ikke meget til pressemeddelelserne, og nogle af dem fremstod ikke som direkte citater.

Man fandt ikke eksempler på direkte krænkelse af uskyldsformodningen. Efter domstolens opfattelse gik pressedækningen ikke ud over, hvad man måtte forvente om information til offentligheden om alvorlige sigtelser mod en dommer. Der forelå derfor hverken en krænkelse af EMK art. 6, stk. 1 eller stk. 2.

Afgørelsen er en 5-2 afgørelse. De dissenterende dommere fandt nogle af avisartiklerne problematiske i forhold til art. 6, stk. 2, og at der forelå en krænkelse.

Landsforeningens Meddelelse 58/2012

Varetægtsfængsling, der vil strække sig over 1 år - Våbensag - Løsladelse

Retsplejelovens § 768 a

T havde været frihedsberøvet siden 27/9 2011, og byretten havde senest afsagt kendelse den 7/5 2012 om fortsat varetægtsfængsling, indtil der var afsagt dom i sagen, hvilket måtte forventes i november 2012.

Landsretten, der lagde til grund, at sagen var færdigefterforsket ultimo 2011, og at beviserne overvejende var af objektiv karakter, således at kollusionsrisikoen var af begrænset styrke, tog herefter begæringen om løsladelse til følge.

ØL 4. afd. kære nr. S-1413-12, 25/5 2012

Kendelsen gengives i sin helhed:

"T, der har været frihedsberøvet fra den 27. september 2011, har kæret Frederiksberg Rets kendelse af 7. maj 2012 (2-6604/2011) om fortsat varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 767, stk. 2, jf. § 762, stk. 1, nr. 3, indtil der er afsagt dom i sagen.

Det fremgår af sagen, at anklageren ved en fristforlængelse den 19. december 2011 oplyste, at sagen var færdigefterforsket og videresendt til juridisk vurdering.

Anklagemyndigheden har ved anklageskrift af 12. april 2012 rejst tiltale for overtrædelse af bl.a. straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1 og 2, jf. bestemmelser i våbenloven (forhold 9) for besiddelse af ni funktionsduelige skydevåben, herunder et automatisk militærgevær. Sagen skal behandles som nævnings sag og hovedforhandlingen er berammet til foretagelse i tiden fra den 8. oktober 2012 til den 14. november 2012 med 12 retsdage. Det er oplyst af anklagemyndigheden og forsvareren, at der af byretten blev foreslået dage for hovedforhandlingen i oktober måned 2012 og senere. Beramningen er således ikke forsinket på grund af anklagemyndighedens eller forsvarerens forhold.

Fængslingsgrundlaget udgøres af anklageskriftets forhold 9.

T har nedlagt påstand om løsladelse og har til støtte herfor navnlig gjort gældende, at der ikke foreligger sådanne særlige omstændigheder som nævnt i retsplejelovens § 768 a, stk. 1, nr. 2, at varetægtsfængsling kan finde sted i mere end 1 år. Der stilles skærpede krav for anvendelse af den enkelte fængslingsgrund. Der foreligger ikke fornødent mistankegrundlag, ligesom der ikke foreligger en kvalificeret kollusionsrisiko. Sagen indeholder en række objektive beviser i form af tekniske undersøgelser og aflytninger, foruden optegnelser om gruppens aktiviteter, som ikke kan påvirkes.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om stadfæstelse og har gjort gældende, at mistanke- og fængslingsgrundlaget fortsat er til stede. Der er tale om syv tiltalte fra en støtteklub til rockerklubben Bandidos, der har afgivet uoverensstemmende forklaringer og har forsøgt at tvinge M til at påtage sig skylden alene, og der er tale om meget alvorlige tiltaler for besiddelse af flere våben, herunder et automatvåben.

Sagen har været mundtligt forhandlet i landsretten.

Landsrettens begrundelse og resultat

Det tiltrædes, at der fortsat er begrundet mistanke om, at tiltalte har gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192 a af de grunde, der er anført i byrettens kendelse af 28. september 2011.

Tiltalte har været frihedsberøvet siden den 27. september 2011. Hovedforhandlingen i sagen er berammet til påbegyndelse den 8. oktober 2012 med forventet domsafsigelse den 14. november 2012, og fortsat varetægtsfængsling indtil dom efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, kan derfor kun ske, hvis der findes at foreligge særlige omstændigheder, jf. retsplejelovens § 768 a, stk. 1, nr. 2. Ved den helhedsvurdering, der skal foretages af, om der foreligger særlige omstændigheder, skal det indgå, om der foreligger en kvalificeret kollusionsrisiko, men også blandt andet kriminalitetens karakter og alvor skal indgå.

Landsretten lægger til grund, at sagen var færdigefterforsket inden udgangen af 2011. Beviserne i sagen er overvejende af objektiv karakter. Der foreligger tekniske undersøgelser og aflytninger, foruden optegnelser om gruppens aktiviteter.

Landsretten finder efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder, herunder at kollusionsrisikoen efter det anførte må anses for at være af begrænset styrke, og da 1-årsfristen på tidspunktet for hovedforhandlingens begyndelse vil være overskredet, at betingelserne i retsplejelovens § 768a, stk. 1 nr. 2, for fortsat fængsling ikke er til stede.

Landsretten tager derfor tiltaltes påstand om løsladelse til følge.

T h i b e s t e m m e s:

T løslades."

Landsforeningens Meddelelse 59/2012

Manddrab, uagtsomt - Nedkørsel på fodboldbane - Færdselslovens område - Frifindelse

Færdselslovens § 41 og straffelovens § 241

T skulle flytte en bil for en bekendt på en mørk fodboldbane og mærkede ikke, at han kørte over en person P, der pådrog sig kvæstelser, som medførte døden.

Retten fandt ikke, at fodboldbanen, hvortil der var adgang gennem en normalt aflåst dørport, var omfattet af færdselsloven.

Der var ingen oplysninger om, hvordan og på hvilken måde P havde befundet sig på fodboldbanen, og der var ingen andre, der havde overværet kørslen, under hvilken T ikke havde bemærket noget unaturligt.

T blev frifundet i begge forhold.

Retten på Frederiksberg, nr. 2-7726/2011, 21/5 2012

T på 32 år var tiltalt for overtrædelse af FL § 3, stk. 1, og § 41, stk. 1 og stk. 2, nr. 1, ved i august 2011 ved midnat at have ført en varebil på en fodboldbane i Valby under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden og med for høj hastighed i tættere bebygget område, idet han kørte over P, der lå på græsset foran bilen.

I forhold 2, uagtsomt manddrab efter § 241, idet P ved påkørslen pådrog sig kvæstelser, der medførte døden.

Der var påstand om bøde og betinget frakendelse. T påstod frifindelse.

T, der var ustraffet, forklarede bl.a., at han havde været medarrangør ved et fodboldstævne hele dagen. En bekendt skulle om aftenen have flyttet sin bil og overlod T nøglerne, fordi hun selv havde drukket for meget. Bilen skulle køres fra klubhuset og 200 - 300 m ud til vejen. Det var lige blevet mørkt. Der var omkring 25 - 30 mennesker tilbage. Han bemærkede ingen mennesker i området lige omkring bilen, der holdt på blødt græs. Han bemærkede ikke noget bump eller nogen modstand, da han kørte. Han forblev på stedet beskæftiget med oprydning i 1 - 2 timer, da en mand råbte, at en anden mand var ved at få hjertemassage.

Han havde i løbet af dagen bemærket, at P var beruset som andre, men ikke, at han gik ud på græsplænen for at sove.

Ud fra dæktrykkene på P's jakke, var det den pågældende varebil, som havde kørt ham over.

"Retten's begrundelse og afgørelse.

Retten lægger efter indholdet af ovennævnte kriminaltekniske erklæringer og den omstændighed, at tiltalte har ført bilen i perioden inden, at P blev fundet, til grund, at tiltalte ved sin kørsel har forvoldt P's død.

Forhold 1

Tiltalte har ført bilen over en fodboldbane, der var omgivet af et normalt lukket, stationært hegn, hvortil der var adgang gennem en normalt aflåst dørport. Retten kan herefter ikke lægge til grund, at fodboldbanen benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter. Da området således ikke er omfattet af færdselsloven, jfr. § 1, frifindes tiltalte i dette forhold.

Forhold 2

Tiltalte har forklaret, at han ikke bemærkede noget unaturligt under sin kørsel. Efter kørslen fortsatte han sin deltagelse i festen. Der er ingen andre, der har overværet tiltaltes kørsel, ligesom der ikke er oplysninger om, hvordan og på hvilken måde, P har befundet sig på fodboldbanen. Under disse omstændigheder findes det ikke bevist, at tiltalte har udvist en sådan uagtsomhed, at han kan drages til ansvar efter straffelovens § 241. Herefter frifindes tiltalte ligeledes i dette forhold.

Endelig frifindes tiltalte efter retsformandens bestemmelse ligeledes for den nedlagte erstatningspåstand."

Landsforeningens Meddelelse 60/2012

Menneskerettigheder - Tålt ophold med opholds- og meldepligt ugyl- dig

EMK Tillægsprotokol 4, art. 2, Udlændingelovens § 34 og § 42 a

Iraneren A blev ved dom af 26/6 2006 idømt 1 år og 6 måneders fængsel for medvirken til hashhandel på Christiania og udvist i 10 år. Han kunne iflg. Flygtningenævnet ikke udsendes tvangsmæssigt og kom på tålt ophold. I en af de mange stramninger af udlændingeloven blev der i 2009 givet mulighed for at skærpe vilkårene for udlændinge på tålt ophold (den såkaldte tuneserlov).

A skulle fortsat bo i Center Sandholm, men måtte nu ikke overnatte andetsteds uden tilladelse, og han skulle melde sig til politiet 3 gange om ugen.

Højesteret fandt ikke, at opholdspåbuddet og meldepligten kunne anses for en frihedsberøvelse i henhold til EMK art. 5.

Heller ikke EMK art. 14 om diskrimination var overtrådt. Derimod var der tale om en overtrædelse af artikel 2 i Tillægsprotokol 4.

Højesterets dom er på 13 sider, der citeres nedenfor fra side 10.

HD 2. afd. sag 10/2011, 1/6 2012

"Spørgsmålet om overtrædelse af artikel 2 i Tillægsprotokol 4.

A har i tredje række gjort gældende, at Udlændingesservices afgørelse af 16. februar 2009 og Integrationsministeriets afgørelse af 29. september 2009 er ugyldige, fordi de indebærer en indskrænkning af hans bevægelsesfrihed i strid med artikel 2 i Tillægsprotokol 4. Udlændingestyrelsen og Justitsministeriet har gjort gældende, at indgrebene har hjemmel i artikel 2, stk. 3.

Det følger af artikel 2, stk. 1, at enhver, der lovligt befinder sig på en stats område, inden for dette skal have ret til at færdes frit og til frit at vælge sit opholdssted. I forarbejderne til lov nr. 1397 af 27. december 2008 om ændring af udlændingeloven er det anført, at artikel 2 også omfatter udlændinge, der er på tålt ophold her i landet, og at de foreslåede regler om meldepligt og om ophold i Center Sandholm er indgreb i bevægelsesfriheden efter artikel 2, stk. 1.

Det fremgår af artikel 2, stk. 3, at der kan gøres indgreb i bevægelsesfriheden, hvis det er i overensstemmelse med loven, og hvis det er nødvendigt af hensyn til bl.a. opretholdelse af den offentlige orden.

Udlændingelovens § 42 a, stk. 8, og § 34, stk. 3, indeholder hjemmel til henholdsvis påbud om ophold i Center Sandholm og pålæg om at give møde hos politiet i centret på bestemte tidspunkter. Spørgsmålet er herefter, om afgørelserne i denne sag opfylder det krav til proportionalitet, som er indeholdt i artikel 2, stk. 3, jf. udtrykket "nødvendigt".

Udlændingesservices afgørelse af 16. februar 2009 indebar, at A fortsat skulle være indkvarteret i Center Sandholm, og at han kun måtte overnatte andre steder efter tilladelse fra Udlændingesservice. Rigspolitiets afgørelse af samme dato, som Integrationsministeriet stadfæstede den 29. september 2009, indebar en skærpelse af meldepligten fra én gang om ugen til tre gange om ugen.

Det anføres i forarbejderne til lov nr. 1397 af 27. december 2008 om ændring af udlændingeloven, at proportionalitetsbetingelsen løbende skal være opfyldt, og at det med tiden kan blive vanskeligere at begrunde sådanne indgreb, f.eks. hvis det viser sig fortsat at være umuligt at udsende den pågældende. Det anføres desuden, at afgørelserne om meldepligt og påbud om ophold vil kunne indbringes for domstolene efter grundlovens § 63, og at udlændingemyndighederne og politiet "skal kunne godtgøre, at indgrebene i hvert enkelt tilfælde er proportionale. Heri ligger bl.a., at myn-

dighederne skal kunne fremlægge oplysninger, der viser, at der er et rimeligt grundlag for indgrebene af hensyn til at sikre de pågældende personers tilstedeværelse med henblik på udsendelse".

Højesteret finder på denne baggrund og under hensyn til, at der er tale om løbende indgreb i bevægelsesfriheden, at det under denne sag ikke alene kan prøves, om de nævnte afgørelser om pligt til at bo og overnatte i Center Sandholm og om meldepligt tre gange om ugen var proportionale i artikel 2's forstand på afgørelsestidspunktet, men også, om afgørelserne, der endnu ikke er ophævet, fortsat opfylder kravet om proportionalitet.

Der ses ikke at være domme fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som tager stilling til spørgsmålet om proportionalitet af indgreb i bevægelsesfriheden over for udlændinge, som er på tålt ophold. På andre områder er der taget stilling til, om et indgreb i bevægelsesfriheden er proportionalt. I dom af 23. august 2006 i sagen Rie-ner mod Bulgarien, som drejede sig om et forbud over for klageren mod at forlade Bulgarien som følge af klagerens betydelige skattegæld, udtalte Domstolen, at selv om et indgreb i bevægelsesfriheden i begyndelsen er berettiget, kan den automatiske udstrækning over en længere periode føre til, at indgrebet bliver uproportionalt, jf. præmis 121. I dom af 10. juli 2008 i sagen Hajibeyli mod Aserbajdsjan, som drejede sig om et forbud over for klageren mod under en straffesag at forlade den by, han boede i, udtalte Domstolen, at begrænsninger i bevægelsesfriheden alene kan retfærdiggøres i en given sag, hvis der er klare indikationer af en ægte offentlig interesse, som vejer tungere end individets ret til bevægelsesfrihed, jf. præmis 63.

I bedømmelsen af proportionaliteten må der lægges vægt på, at A allerede den 2. juli 2007 fik påbud om ophold i Center Sandholm, og at han i foråret 2008 fik pålæg om at melde sig hos politiet i centret en gang om ugen. Der må endvidere lægges vægt på, at afgørelserne af 16. februar 2009 samlet set må anses for at udgøre et væsentligt indgreb i A's bevægelsesfrihed.

Det må tillige indgå i vurderingen, at A alene er straffet ved Østre Landsrets ankedom af 23. juni 2006, hvorved han blev idømt fængsel i 1 år og 6 måneder for overtrædelse af straffelovens § 191 for medvirken til hashhandel på Christiania.

Det må desuden tillægges vægt, at det efter oplysningerne om A's hidtidige adfærd og personlige forhold må lægges til grund, at der ikke har været og fortsat ikke er nogen konkret risiko for, at han vil skjule sig for politiet. Det bemærkes herved, at A var på fri fod under anken af Københavns Byrets dom af 8. juli 2005, og at han også var på fri fod efter afsigelsen af landsrettens dom, hvorefter han afsonede i et åbent fængsel. Der har heller ikke foreligget og foreligger fortsat ikke konkrete holdepunkter for at antage, at A vil begå ny kriminalitet.

Endelig må der lægges vægt på, at der efter det oplyste fortsat ikke er udsigt til, at udvisningen af A kan effektueres, og at han som følge af risikoen for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling ikke reelt har mulighed for at udrejse frivilligt til Iran, ligesom der heller ikke er noget andet land, han kan udrejse til. På den anførte baggrund finder Højesteret efter en samlet vurdering, at Udlændingets afgørelse af 16. februar 2009 om, at A skal bo og overnatte i Center Sandholm, i hvert fald på nuværende tidspunkt udgør et uproportionalt indgreb i hans bevægelsesfrihed i strid med artikel 2 i Tillægsprotokol 4. Afgørelsen må derfor ophæves som ugyldig.

Som konsekvens heraf må også Integrationsministeriets afgørelse af 29. september 2009 om meldepligt i Center Sandholm ophæves som ugyldig. Dette udelukker ikke, at der kan træffes en ny afgørelse om meldepligt.

Højesteret tager herefter A's påstande om ugyldighed til følge."

- oo0oo -

Udlændingestyrelsen og Justitsministeriet skulle betale 100.000 kr. til statskassen til dækning af sagsomkostninger for landsretten og Højesteret.

- oo0oo -

Højesteret citerede i dommen side 5 nogle af forarbejderne til ændringen af udlændingeloven:

"I betænkningen af 12. december 2008 over forslaget til lov nr. 1397 af 27. december 2008 om ændring af udlændingeloven (L nr. 69, Folketingstidende 2008-2009, tillæg B, s. 344), anførte et flertal i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik (Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti) bl.a.:

"De pågældende skal naturligvis behandles i overensstemmelse med de internationale konventioner - men heller ikke mere end det. Kan der strammes op på vilkårene, skal vi gøre det. Det er ikke acceptabelt, hvis udlændinge på tålt ophold behandles for lempeligt. Alt skal gøres for, at de pågældende bliver udsendt af Danmark. Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti finder derfor, at der på kort sigt bør strammes så meget som muligt på kontrollen inden for det gældende kompetence- og prøvelsessystem.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har i den forbindelse noteret sig, at både afgørelser om daglig meldepligt og kontrol med ophold i Center

Sandholm skal træffes individuelt og konkret og i overensstemmelse med konventionerne.""

Landsforeningens Meddelelse 61/2012

Dokumentforbrydelser - Handlede kvinder - Strafbortfald

Straffelovens § 83 og § 174

K blev i byretten idømt 10 dages fængsel for dokumentmisbrug, idet hun benyttede et ægte pas vedr. en anden person til udrejse. Det var allerede fremme i byretten, at hun var tvunget til prostitution, hvorfor der ikke var påstand om udvisning, jfr. udlændingelovens § 26 a.

K ankede til formildelse. Under ankesagen oplyste anklagemyndigheden, at der endnu ikke forelå retningslinier fra Rigsadvokaten vedr. tiltalefrafald, men Rigsadvokaten havde meddelt, at den konkrete sag måtte anses for omfattet af den kategori af sager, hvor der ville kunne meddeles tiltalefrafald.

Herefter meddelte landsretten strafbortfald i medfør af straffelovens § 83.

ØL 5. afd. nr. S-349-12, 23/5 2012

K var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 174, ved den 31. december 2011 i forbindelse med udrejse at have gjort brug af et ægte canadisk pas udstedt til A. Hun erkendte sig skyldig. Hun havde været frihedsberøvet 11 dage og var nu på en beskyttet adresse.

Byretten bemærkede vedr. strafudmålingen:

"Straffen fastsættes til fængsel i 10 dage, jf. straffelovens § 174. Det bemærkes herved, at det kan lægges til grund, at tiltalte i forbindelse med det begåede forhold, der skete i forbindelse med udrejse fra Danmark, ikke har befundet sig under omstændigheder eller forhold, hvorefter der er grundlag for at fravige normalstraffen for overtrædelsen af straffelovens § 174."

K ankede til formildelse, således at straffen bortfaldt, jfr. straffelovens § 83. Resten er citat af landsrettens dom:

"Anklagemyndigheden har endeligt påstået formildelse og tiltrådt forsvarerens påstand om strafbortfald.

Tiltalte har ikke givet personligt møde under hovedforhandlingen.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af sagen, at tiltalte har forklaret, at hun var blevet tvunget til prostitution, at hendes familie var blevet udsat for repressalier fra den person, der havde sørget for hendes indrejse til Danmark, at denne person har forlangt, at hun betaler 50.000 euro, og at hun forsøgte at udrejse til Canada for at flygte fra tilværelsen som prostitueret.

Udlændingestyrelsen traf den 9. januar 2012 følgende afgørelse i tiltaltes sag:

"Afvisning og udsættelse af udrejsefristen

Udlændingestyrelsen har på baggrund af dine nye oplysninger afgivet til [Center mod Menneskehandel] den 3. januar 2012 genoptaget vores sag af 5. juli 2011, hvor vi traf afgørelse om udvisning med indrejseforbud.

Udlændingesservice har besluttet, at du skal afvises efter indreisen i Danmark efter udlændingelovens § 28, stk. 5, jf. stk. 3, og stk. 1, nr. 3, fordi der er grund til at antage, at du har arbejdet ulovligt i Danmark.

Vi har ikke fundet, at der er grundlag for at udvise dig af landet.

Konsekvenser

Da du ikke må opholde dig i Danmark, skal du udrejse med det samme.

Da det må antages, at du har været udsat for menneskehandel, udsætter vi udrejsefristen i 30 dage fra i dag efter udlændingelovens § 33, stk. 14 (refleksionsperioden). Du har mulighed for at søge om forlængelse af reflektionsperioden.

...

Begrundelse - udsættelse af udrejsefristen

Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at du til CMM har oplyst, at du i foråret blev tvunget til at tage til Danmark for at arbejde, og at du forinden din sidste indrejse i Danmark på ny var blevet tvunget til at tage til Danmark for at arbejde.

På baggrund af sagens oplysninger, må det antages, at du har været udsat for menneskehandel. . . ."

Justitsministeren har i et svar af 7. februar 2012 på et spørgsmål fra Retsudvalget (spørgsmål nr. 304 Alm. del) bl.a. oplyst:

"1. Som det er oplyst i Justitsministeriets bemærkninger til GRETA's rapport om Danmarks implementering af Europarådets konvention til bekæmpelse af handel med mennesker . . . , vil Rigsadvokaten som led i implementeringen af handlingsplanen til bekæmpelse af menneskehandel for 2011-2014 udarbejde retningslinjer til anklagemyndigheden for, hvornår der kan meddeles tiltalefrafald til ofre for menneskehandel for lovovertrædelser begået i tilknytning til, at de pågældende er handlede. Det kan eksempelvis dreje sig om dokumentfalsk i forbindelse med indrejsepapirer.
. . ."

Anklagemyndigheden har oplyst, at der endnu ikke foreligger retningslinjer fra Rigsadvokaten vedrørende tiltalefrafald, men Rigsadvokaten har meddelt, at den konkrete sag må anses for omfattet af den kategori af sager, hvor der vil kunne meddeles tiltalefrafald.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten finder efter de foreliggende oplysninger, at tiltalte har været udsat for menneskehandel.

Efter anklagemyndighedens oplysninger må det endvidere lægges til grund, at anklagemyndigheden ville have meddelt tiltalefrafald i sagen.

På den baggrund finder landsretten i overensstemmelse med de samstemmende påstande, at der foreligger sådanne særlige forhold og formildende omstændigheder, at straffen bør bortfalde i medfør af straffelovens § 83."

- oo0oo -

Passet blev konfiskeret, og statskassen skulle betale sagens omkostninger for by- og landsret.

Landsforeningens Meddelelse 62/2012

Narkotika - Store hashmængder på Christiania

Straffelovens § 191

7 mænd i alderen 22 - 45 år var tiltalt for omfattende transport til og salg af hash fra en bod i Christiania. En af de tiltalte blev efter en længere varetægt frifundet herfor -

dog med dissens - og resten idømt straffe på 2 - 3½ års fængsel. Den 8. tiltalte var en kvinde H på 33 år, der var kæreste med den påståede hovedmand G, og som for hæleri fik en dom til ambulantly psykiatrisk behandling.

Københavns Byret, SS 2-14733/2011 + SS 2-27544/2010, 29/3 2012

A på 45, B på 38, C på 33, D på 25, E på 30, F på 22 og G på 40 år, var tiltalt - A og B for at have transporteret hash til en bod på Christiania, henholdsvis 1.160 kg og 170 kg, som over en længere periode (med B som afløser) blev transporteret i mindre portioner.

C, D, E og F havde været med til at sælge hashen på Christiania, idet de på skift havde vagt i en nu nedrevet bod 4 og solgte hashen i mindre portioner fra primo 2010 til anholdelsen i april 2011. F havde dog først deltaget fra marts 2010. Det daglige salg var i anklageskriftet opgjort til ca. 2½ kg hash og ca. ½ kg skunk.

G var bosat på Christiania og den, der ifølge anklageskriftet styrede salget fra boden.

H havde fra sin kæreste G modtaget betydelige gaver og var derfor tiltalt efter § 290.

Der var derudover en række yderligere tiltalepunkter uden betydning for strafudmålingen. Anklageskriftet fylder i dommen 7 sider. Selve dommen er på 211 sider og refereres kun i meget grove træk.

Der var delvis erkendelse fra A, hvorimod de øvrige nægtede sig skyldige.

Politiet havde efterforsket mod A allerede fra efteråret 2010 i forbindelse med en anden sag og foretaget hemmelige ransagninger i hans lejlighed, aflyttet hans telefoner og observeret, når han fra sin lejlighed jævnlige tog ud til Christiania. Efterhånden blev nettet af telefonaflytninger udbredt.

Der blev ringet mellem to (kolde) telefoner, der befandt sig henholdsvis på A's bopæl og ude på Christiania i kælderen i det hus, hvor G boede, da man endelig skred til ransagning og anholdelse.

Bevisførelsen bestod, ud over de tiltaltes kommentarer til et utal af afspillede telefonsamtaler, af vidneforklaringer fra en lang række betjente, eksperter, der udtalte sig om, hvorvidt man kunne være så systematisk dygtig at spille på "Oddset", som G gav udtryk for, samt nogle narkoregnskaber for enkelte dage, som politiet havde tolket som salgsregnskaber og således havde ganget op til at være det daglige salg i hele perioden.

A, B og H var ikke tidligere straffet. Nogle af de øvrige havde mindre domme for lov om euforiserende stoffer, og G havde en række afgørelser, 5 stk. i perioden 2001 - 2010, herunder en dom på fængsel i 4 måneder for bl.a. hæleri og lov om euforiserende stoffer fra 2008.

H led af skizofreni.

A blev dømt for opbevaring af hash fra nogle uger før november 2010 til anholdelsen i april 2011 - skønsmæssigt 150 kg. Der var ingen observationer af, at A afleverede hash på Christiania, men retten lagde til grund, at 75 kg var havnet hos de medtiltalte, hvor C og D havde afgivet bestillinger, og E og F havde faste vagter i bod 4.

Ifølge to dommere kunne det lægges til grund, at G var leder for de øvrige, mens den dissenterende dommer ikke fandt det fornødne bevis for, at G var knyttet til salg fra bod 4.

Vedr. de fremlagte (og af politiet fortolkede regnskaber) bemærkede retten (dommen side 201):

"De fremlagte regnskaber fremstår som omhandlende salg af betydelige mængder hash dagligt i store portioner. Der foreligger ingen angivelse af, at regnskaberne alene skulle vedrøre en enkelt salgsbod ud over, at de tiltalte C og D er blevet knyttet til regnskaberne. Bod 4 er ransaget 2 gange som ovenfor anført. De i den forbindelse forefundne mængder giver ikke grundlag for at antage, at der fra boden skulle være solgt hash og andre euforiserende stoffer i det omfang, der er rejst tiltale for. Der foreligger kun to observationer af mulige salg, og der er ikke foretaget prøvekøb.

Retten finder det ikke bevist, at regnskaberne har sammenhæng alene med bod 4. Regnskaberne virker mere som et generelt lagerregnskab. Således som tiltalen er formuleret, kan der alene ske domfældelse for salg i den omhandlede bod. Ud fra mængden af hash og pot fundet i boden, sammenholdt med de betydelige kontantbeløb, der blev fundet i kælderen, hvor en række af de tiltalte befandt sig om aftenen, efter boden var lukket og sammenholdt med leveringerne fra tiltalte A og oplysningerne i forsvarernes procedurer om dokumenteret salg i tidligere sager vedrørende hashboder på Christiania, fastsættes det daglige salg til ikke under 500 gram hash og en mindre mængde pot, idet det ikke findes dokumenteret gennem analyser eller lignende, at der er solgt skunk fra boden. De tiltalte findes således skyldig som anført i anklageskriftet vedrørende salg af anslået 90 kilo hash og en mindre mængde pot med den yderligere begrænsning, at forholdet ikke er begået i forening med tiltalte B. De tiltalte frifindes for den øvrige del af tiltalen."

B blev frifundet med dissens. Flertallet lagde bl.a. vægt på, at han ikke var blevet stoppet med hash.

H blev dømt. Hun havde haft kendskab til, at der på hendes bopæl var blevet opbevaret store kontantbeløb og havde bl.a. modtaget et kostbart ur og 6.690 €

Straffen for A blev fastsat til fængsel i 2 år.

"Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på tiltaltes rolle, hvor hans bopæl har fungeret som hashlager, og hvor tiltalte har transporteret betydelige dele af hashen til Christiania, hvor den blev solgt. I formildende retning er lagt vægt på, at tiltalte er ustraffet samt oplysningerne om tiltaltes gode personlige forhold."

For G, C, D og E havde anklagemyndigheden påstået ikke under 5 års fængsel og for F ikke under 4½ år. Så galt gik det dog ikke.

C og D fik 3 års fængsel med enslydende begrundelse:

"Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at tiltalte har haft en aktiv rolle i forbindelse med salg fra boden, hvor han blandt andet over telefonen har bestilt hash hos tiltalte A. Der ud over er der lagt vægt på størrelsen af den anslåede mængde hash og pot solgt fra boden."

E og F fik hver 2 års fængsel.

For E bemærkede retten:

"Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at tiltalte har haft en mindre aktiv rolle i forbindelse med salg fra boden, og tiltalte også samtidig har beskæftiget sig med andre ting. Der er endvidere lagt vægt på størrelsen af den anslåede mængde hash og pot solgt fra boden"

Og for F:

"Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at tiltalte har haft en mindre aktiv rolle i forbindelse med salg fra boden, hvor tiltalte ofte har gået ærinder og hjulpet til. Der er endvidere lagt vægt på størrelsen af den anslåede mængde hash og pot solgt fra boden."

G fik 3½ års fængsel.

"Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at tiltalte har fungeret som bagmand, og formentlig har modtaget den største del af udbyttet fra boden. Der er endvidere lagt vægt på, at tiltalte tidligere er dømt for hashhandel. Der er yderligere lagt vægt på størrelsen af den anslåede mængde hash og pot solgt fra boden."

Hos de pågældende skete der konfiskation af fundne kontantbeløb. G fik yderligere konfiskeret over 2½ mio. kr. på diverse bankkonti.

H fik en dom til ambulantly psykiatrisk behandling. Hun var som den eneste blevet løsladt efter 5 ugers varetægtsfængsling og skulle kun betale delvise sagsomkostninger, da hovedparten af domsforhandlingen ikke vedrørte hende.

- oo0oo -

Der var under forberedelse af straffesagen, hvor 7 af de tiltalte var arrestanter, problemer med at få sagen berammet. Se TfK 2012.205, Klageretskendelse af 31/10 2011, hvor en ny forsvarer, der var blevet beskikket for B, fik tilbagekaldt sin beskikelse, da hans medvirken i sagen ville medføre en forsinkelse af sagens afslutning med mere end en måned. Klageretten fandt i lighed med byretten, at hensynet til tiltaltes adgang til frit forsvarervalg måtte vige for hensynet til de medtiltaltes tarv og hensynet til sagens fremme.

Landsforeningens Meddelelse 63/2012

Vold, grov - Retslægerådet - Godtgørelse til pårørende - Sagsomkostninger

Straffelovens § 245, erstatningsansvarslovens § 26 a, retsplejelovens § 1008

A og B var oprindeligt sigtet for overtrædelse af § 246, men efter at sagen blev forelagt Retslægerådet, blev tiltalen § 245, for på et apotek at have overfaldet C med spark på hovedet og kroppen, hvorved denne bl.a. brækkede et ribben og fik sprængt sin milt.

C afgik ved døden 15 dage efter overfaldet, men Retslægerådet udtalte bl.a., at det var sandsynligt, at en tidlig diagnose ville have medført et anderledes forløb, så man kunne have foretaget den nødvendige operation med større mulighed for helbredelse.

Der skete frifindelse for afdødes mors erstatningskrav efter EAL § 26 a, da C's død ikke fandtes at være forvoldt ved grov uagtsomhed som følge af den udøvede vold.

A blev straffet med fængsel i 8 måneder. B, der tillige var tiltalt for en række tyverier, bl.a. fra pengeskab og hæveautomater, og havde en reststraf på 33 dage, blev idømt 1 år og 3 måneder.

Begge var tidligere dømt for bl.a. vold.

De skulle kun betale halve sagsomkostninger under hensyn til den langvarige frihedsberøvelse under sagen som følge af sigtelsen for overtrædelse af straffelovens § 246.

Retten på Frederiksberg nr. 1-4417/2011, 26/8 2011

A på 40 og B på 36 år var tiltalt efter § 245, jfr. § 247, ved i fællesskab at have overfaldet C på et apotek "idet de tiltalte sparkede ham og tildelte ham et slag i ansigtet, hvilket medførte, at C faldt ned på ryggen, hvorefter C blev sparket i skridtet og i hovedet, hvorefter de hev ham op fra gulvet igen og slog og sparkede ham endnu en gang, hvorved han igen faldt ned på gulvet, hvorefter han gentagne gange blev slået og sparket på kroppen, ligesom de bankede C's hoved ned i gulvet, hvilket blandt andet medførte, at C knækkede en tand, brækkede et ribben og fik sprængt sin milt."

Derudover var B tiltalt for en lang række tyverier til en samlet værdi af ca. kr. 168.000.

De tiltalte erkendte vold efter § 244, men nægtede, at volden havde medført et brækket ribben og en sprængt milt.

Det fremgik af sagen, at C havde henvendt sig på skadestuen samme dag og kort efter var blevet hjemsendt. Fire dage efter blev han indlagt og fik dagen efter fjernet milten og afgik 10 dage efter ved døden.

Retslægerådet udtalte bl.a.

"Spørgsmål 3:

Kunne skaden på milten med rimelighed have været konstateret på et tidligere tidspunkt, herunder ved undersøgelsen foretaget på Frederiksberg Hospital umiddelbart efter overfaldet?

Ja, hvis man havde undersøgt C sufficient. Der er i skadenotatet ikke anført, at bugvæg og bughule (abdomen) var undersøgt. En CT-scanning ville sandsynligvis have påvist miltlæsionen.

Spørgsmål 4:

Hvis spørgsmål 3 besvares bekræftende, ønskes det oplyst, om forløbet vedrørende patienten i givet fald ville have udviklet sig anderledes?

Det er sandsynligt, at en tidlig diagnose af miltlæsion ville have medført et anderledes forløb, idet man da på et tidligere tidspunkt kunne have foretaget den nødvendige operation, og dermed med større mulighed for helbredelse."

Begge de tiltalte var tidligere straffet for bl.a. vold. De havde siddet varetægtsfængslet i ca. 11 måneder (indtil Retslægerådets erklæring forelå).

Begge blev dømt i overensstemmelse med tiltalen for § 245 - A med fængsel i 8 måneder, B med fængsel i 1 år og 3 måneder.

"Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på grovheden af den i forhold 1 udøvede vold, herunder at volden er udøvet af 2 personer i forening. Retten har endvidere lagt vægt på, at de tiltalte efter at C var værgeløs hev ham op fra gulvet og herefter udøvede vold, som beskrevet i anklageskriftet særligt at de herunder bankede C's hoved ned i gulvet. Retten har ved straffens fastsættelse på den anden side ikke fundet grundlag for at tilsidesætte de tiltaltes forklaringer om at de har følt sig truet af C som følge af dennes udtalelser og gestus ved at trække hånden hen over halsen over for tiltalte B, da denne forinden angreb rettede henvendelse til C på apoteket. Retten lægger på den anden side vægt på, at de tiltalte, da de herefter indfandt sig på apoteket, uden yderligere varsel, gik til angreb på C."

De blev frifundet for C's mors krav på godtgørelse på 100.000 kr., da C's død ikke fandtes at være forøvet ved grov uagtsomhed som følge af den udøvede vold.

De skulle kun betale halve sagsomkostninger under hensyntagen til den langvarige frihedsberøvelse som følge af sigtelsen for § 246.